

ROZSUDEK

Vrchní soud v Praze rozhodl dne 25.4.2007 v právní věci žalobce: Kaufland Česká republika v.o.s. proti žalovaným 1/ ha-vel internet s.r.o. a 2/ CZ.NIC, z.s.p.o. o zdržení se užívání doménového jména a převod jeho registrace, k odvolání obou žalovaných proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. října 2005 č.j. 32 Cm 55/2005-105, takto:

1. Rozsudek soudu prvního stupně se ve věci samé potvrzuje v tom správném znění, že první žalovaný je povinen zdržet se užívání doménového jména "kaufland.cz" a oba žalovaní jsou povinni převést registraci doménového jména "kaufland.cz" na žalobce, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku. Ve výroku III. se rozsudek mění tak, že ve vztahu žalobce a druhého žalovaného se náhrada nákladů řízení žalobci nepřiznává a první žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 16.023,75 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. První žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů odvolacího řízení 7.735,- Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku. Ve vztahu žalobce a druhého žalovaného se žalobci náhrada nákladů odvolacího řízení nepřiznává.

Žalobou domáhal se žalobce v této věci vydání rozsudku, jímž by byla prvnímu žalovanému uložena povinnost zdržet se užívání doménového jména "kaufland.cz" a oběma žalovaným pak povinnost odstranit závadný stav, a to formou převodu registrace doménového jména "kaufland.cz" na žalobce. K odůvodnění uplatněných nároků, jež tvrdil jako nároky z titulu ochrany proti jednání nekalé soutěže, žalobce uvedl, že náleží do seskupení společností Kaufland, jeho mateřskou společností přitom je společnost Kaufland Stiftung & Co. KG, jejíž počátky spadají do r. 1930 a která v průběhu let získala všeobecnou známost a v některých evropských zemích pak přední pozici mezi samoobslužnými obchodními řetězci. Mateřská společnost je vlastníkem řady ochranných známek ve znění Kaufland a na českém trhu podniká prostřednictvím žalobce. Své výrobky propagují společnosti Kaufland i na internetu, pravidelně na národních doménách jednotlivých zemí v doménách označených kaufland. Doménové jméno kaufland.cz si však pro sebe (prostřednictvím druhého žalovaného jako národního registrátora doménových jmen) zaregistroval první žalovaný dnem 1.2.1998, a jak žalobce dovozuje z jeho sdělení, učinil tak ze spekulativních úmyslů s cílem získat prospěch na úkor žalobce. Byť sama doména je bez obsahu, žalobci vzniká uvedeným stavem újma, neboť návštěvník internetu po zadání uvedeného znění domény očekávané informace o žalobci a jeho nabídce nezíská. Jednání prvního žalovaného má tak žalobce za jednání nekalé soutěže podle generální klauzule (§ 44 odst. 1 obchodního zákoníku) a případně zvláštních skutkových podstat jako parazitování na pověsti, jde i o porušení práv z ochranných známek.

První žalovaný ve svém vyjádření ze dne 29.6.2005 navrhuje zamítnutí žaloby s tím, že neporušil žádná práva žalobce. Namítl účelové podání žaloby u soudu prvního stupně (jenž má za soud místně nepřislušným) vzhledem ke specifice postavení druhého žalovaného a dále uvedl, že pokud žalobce argumentuje ochrannými známkami ve znění kaufland, pak ovšem není jejich vlastníkem, není tak v řízení aktivně věcně legitimován a první žalovaný ostatně pouhou registrací jako doménového jména práva vlastníka ochranných známek neporušil. Pokud pak tvrdí žalobce jednání nekalé soutěže prvního žalovaného, pak tento namítl, že není zde dán soutěžní vztah účastníků jako podmínka nezbytná k hodnocení určitého jednání jako jednání nekalé soutěže včetně tvrzeného parazitování napověsti.

Druhý žalovaný ve svém vyjádření ze dne 27.6.2005 popsal své postavení jako registrátora domén v rámci národní domény .cz a principy, jež jsou spojeny s procesem registrace

doménových jmen, s tím, že pokud bude shledána důvodnost žaloby proti prvnímu žalovanému, rozhodnutí se podřídí a změny v registraci provede. Poté, co žalobě vytkl určitou nepřesnost, s poukazem na to, že nenese odpovědnost za porušení tvrzených práv žalobce a vznik sporu nezavinil, navrhl, aby žalobě nebylo ve vztahu k němu vyhověno ohledně požadavku na náhradu nákladů řízení.

Soud prvního stupně shora uvedeným rozsudkem uložil prvnímu žalovanému povinnost do tří dnů od právní moci rozsudku zdržet se užívání doménového jména "kaufland.cz" (výrok I.), oběma žalovaným pak povinnost do 30 dnů od právní moci rozsudku odstranit závadný stav, a to formou převodu registrace doménového jména "kaufland.cz" na žalobce (výrok II.) a rozhodl o nákladech řízení tak, že uložil oběma žalovaným zaplatit žalobci na jejich náhradu 7.425,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.). V odůvodnění rozsudku popsal zprvu tvrzení žaloby a stanoviska žalovaných, dále pak uvedl svá zjištění učiněná z provedených důkazů, jež dále skutkově a právně hodnotí, uvedl i důvody, pro něž neprovedl další účastníky navržené důkazy. Soud vyšel z tvrzení žalobce o jeho působení na českém trhu, o známosti a příznačnosti označení Kaufland pro žalobce v povědomí tuzemských spotřebitelů, a dovodil, že tím, že si první žalovaný registroval u druhého žalovaného pro sebe doménové jméno kaufland.cz, dopustil se jednání, jež je v rozporu s § 44 odst. 1 obchodního zákoníku a je jím naplněna i skutková podstata § 47 písm. a/ obchodního zákoníku. Považoval dále za notorietu dle § 121 občanského soudního řádu, že první žalovaný dlouhodobě působí v oblasti "masivní" registrace doménových jmen a obchodování s nimi, aniž k nim vytváří v doméně webové stránky. Přestože účastníci podnikají v různých oblastech činnosti, jsou soutěžiteli v širším slova smyslu a zásahem žalovaného došlo i k porušení práva žalobce svobodně rozvíjet svou soutěžní činnost. Podle názoru soudu nelze pak ani souhlasit s druhým žalovaným, že mu nepřísluší hodnotit, zda přihlašované doménové jméno porušuje práva třetích osob a lze po něm - alespoň v jednoznačných "křiklavých" případech - požadovat, aby zabránil protiprávnímu chování. Žalobě proto v celém rozsahu vyhověl a v závěru rozsudku ještě odůvodnil výrok o nákladech řízení.

První žalovaný napadl svým odvoláním rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu, za nesprávný považuje závěr soudu prvního stupně o nekalosoutěžní povaze svého jednání. Zdůraznil, že předmět podnikání účastníků je natolik rozdílný, že nelze jakkoli dovozovat soutěžní vztah účastníků, ze samotné registrace - pakliže první žalovaný splnil veškeré podmínky pro registraci předmětné domény - nelze dovozovat, že již tím k jednání nekalé soutěže došlo, ostatně soud prvního stupně ani řádně svůj závěr v tomto směru neodůvodnil. V jeho jednání, jak dále uvedl, chybí zlá víra, neboť předmětné doménové jméno ani sám nehodlal prodat a hodlal jej využít v rámci vlastního projektu, což vše plynulo z důkazů, jež navrhl provést a soud je pro nadbytečnost neprovedl. Svě jednání nemá za jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže, nelze z ničeho dovozovat, že je zde dán nějaký automatický nárok na určité doménové jméno, nesouhlasí ani s tím, že by porušil právo žalobce svobodně rozvíjet svou činnost - žalobce si doménu určitého znění pro sebe zaregistroval a pod ní o sobě informace uvádí. Žalobci tak ani nehrozí vznik žádné újmy. Vytkl dále soudu, že považoval určité tvrzení za "notorietu", v tomto směru uvedl, že sám na vlastní jméno za účelem dalšího prodeje doménové jméno neregistroval. Navrhl závěrem, aby odvolací soud změnil rozsudek a žalobu zamítl.

Rozsudek ve výroku o nákladech řízení napadl svým odvoláním i druhý žalovaný, nesouhlasil s názorem, který soud v rozsudku zaujal, o možnosti přezkoumávat znění jmen, zájemci u něho registrovaných, z hlediska možného porušení práv třetích osob, s poukazem na dosavadní judikaturu a svá pravidla registrace setrval na svém názoru, že není tím, kdo by

měl a mohl přezkoumávat oprávněnost registrace doménových jmen. Navrhl, aby pro řízení před soudem prvního stupně i soudem odvolacím bylo rozhodnuto pro vztah druhého žalovaného a žalobce tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal k odvolání prvního žalovaného podle § 212 a násl. občanského soudního řádu - zák. č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen "o.s.ř." - odvoláním napadený rozsudek soudu prvního stupně v celém jeho rozsahu (a k odvolání druhého žalovaného rovněž výrok o nákladech řízení), když považoval prvního žalovaného za osobu oprávněnou napadnout i zcela výrok II. rozsudku, jímž sice se v části ukládá povinnost druhému žalovanému, avšak bylo jím rozhodnuto zároveň o právu tohoto prvního žalovaného nadále držet doménové jméno (do jeho okruhu práv bylo zasaženo), a z obsahu jeho odvolání dovodil, že i tato část výroku je jím napadána. Dospěl pak k závěru, že nejsou dány podmínky ke zrušení či změně napadeného rozsudku ve věci samé.

Předně je třeba uvést, že podle názoru odvolacího soudu měl soud prvního stupně pro své rozhodnutí učiněna skutková zjištění v potřebném rozsahu, pokud pak první žalovaný poukazoval na neprovedené důkazy o tom, kdo inicioval rozhovor o možnosti převést doménu a o jím uvažovaném projektu využití domény, i odvolací soud má za to, že tvrzení prvního žalovaného, k nimž se návrh váže, nejsou pro rozhodnutí věci, tak jak dále uvedeno, podstatná. Odvolací soud proto zjištění soudu prvního stupně, na něž se zde pro stručnost odkazuje, pro své rozhodnutí převzal a plně z nich vycházel, rovněž převzal jejich hodnocení a lze již zde uvést, že se ztotožnil i s právními závěry, jež soud prvního stupně z nich učinil, o jednání nekalé soutěže prvního žalovaného.

Předmětem sporu jsou nároky žalobce na uložení povinnosti prvnímu žalovanému zdržet se určitého jednání (užívání doménového jména kaufland.cz) a na odstranění závadného stavu uložení povinnosti prvnímu žalovanému jako držiteli a druhému žalovanému (jakožto správci národní domény a tedy k tomu oprávněnému subjektu) převést registraci předmětného doménového jména na žalobce. Nároky žalobce tvrdil jako nároky z jednání nekalé soutěže, tedy dle § 53 obchodního zákoníku (zák. č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen "ObchZ"), z tohoto titulu mu byly i napadeným rozsudkem soudu prvního stupně přiznány.

Nekalou soutěží dle § 44 odst. 1 ObchZ je jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Obrana prvního žalovaného pak stojí na tvrzení, že pro jeho jednání chybí podmínka soutěžního vztahu, není dán v jednání prvního žalovaného rozpor s dobrými mravy soutěže a jednání není způsobilé jakkoli žalobci přivodit újmu, popírá tedy splnění všech tří podmínek vyžadovaných pro jednání nekalé soutěže.

Pokud první žalovaný popíral s poukazem na předmět podnikání účastníků existenci soutěžního vztahu, pak s jeho názorem nelze souhlasit. V již v ustálené judikatuře a právní teorii (viz např. Štenglová, Plíva, Tomsa a kol. Obchodní zákoník, komentář, 11. vydání, C.H.Beck 2006, str. 157, J.Munková: Právo proti nekalé soutěži, komentář, 2. vydání, C.H.Beck 2001, str. 40, P. Hajn: Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži, MU Brno 2000, str. 119) k problematice soutěžního vztahu, není tento omezován jen na vztah subjektů konkurujících si trvale v hospodářské soutěži, ale i na vztah soutěže "ad hoc", tj. na vztah založený jen určitým úkonem při existenci soutěžního záměru jednajícího získat určitý prospěch či soutěžní výhodu v ekonomickém svém postavení na úkor postavení jiného subjektu v jeho postavení v hospodářské soutěži. Pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jednáním v hospodářské soutěži (§ 44 odst. 1 obch. zák.), není rozhodné, že jde o podnikatele, nýbrž to,

zda šlo o jednání uskutečněné za účelem soutěžního záměru, a nikoliv záměru jiného. (tak rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23.10.2003, 5. Zn. 29 Odo 106/2001).

Z uvedeného vyplývá, že není pro posouzení existence soutěžního vztahu až tak rozhodné, jaké činnosti se účastníci v rámci svého podnikání věnují (respektive k okamžiku registrace doménového jména věnovali), rozhodné v této věci je, že žalobce vstoupil na trh v ČR v r. 1997 (zapsán byl k 10.3.1997) jako tuzemský představitel významného zahraničního subjektu ve veřejnosti známého jako "Kaufland", u něhož bylo možné předpokládat do značné míry expanzi v tuzemsku a zaujetí významného podílu na trhu, rovněž samozřejmě postupem doby i nabídku zboží a služeb a propagaci v prostředí internetu. Pro takovou nabídku bylo nanejvýš pravděpodobné, že bude činěna v národní doméně .cz pro tuzemské zákazníky a uživatele internetu, a to v doméně (resp. subdoméně) "kaufland". Rozhodné je, že první žalovaný (tehdy podnikající pod firmou MPS ha-vel spol. s r.o.) si pro sebe dne 1.2.1998 registroval doménové jméno "kaufland" v národní doméně .cz, webové stránky však pod ním neotevřel a ani jakkoli doménu neužíval, teprve až v řízení před soudem (zahájeném v r. 2005) začal tvrdit plán pro využití doménového jména. Z uvedeného plyne že pokud pak první žalovaný si právě uvedené označení - aniž je k prezentaci svých služeb jakkoli potřeboval a pro toto označení mu svědčil jakýkoli jiný právní důvod - registroval, vstoupil v soutěžní vztah s žalobcem, do jehož soutěžní pozice (dané mj. i možností snadného vyhledání jeho nabídky potenciálním zákazníkem na internetu) první žalovaný zasáhl a na jeho úkor získal svou soutěžní pozici v možnosti vlastní prezentace na internetu pod označením kaufland, zahrnující i možnost jen držet registraci jména pro sebe a případně se jménem disponovat jako předmětem obchodu. Okamžikem přihlášení označení "kaufland" u registrátora domén (správně subdomén v národní doméně) proto první žalovaný vstoupil v jednání hospodářské soutěže se žalobcem. Protože je také zcela jednoznačné, že označení bylo prvním žalovaným zvoleno k registraci úmyslně a v reakci na vstup žalobce na český trh, pak odvolací soud uzavřel, že toto jednání bylo jednáním v hospodářské soutěži dle § 44 odst. 1 ObchZ.

S uvedeným závěrem a soutěžním záměrem prvního žalovaného, jímž byl veden při registraci označení "kaufland.cz" jako doménového jména, souvisí i posouzení shody či rozporu jednáním s dobrými mravy soutěže. Rozlišení mezi jednáním běžným a v hospodářské soutěži přípustným oproti jednání nekalosoutěžnímu spočívá totiž právě v posouzení splnění podmínky rozporu s dobrými mravy soutěže. Rozhodné v tomto směru je, že soutěžní záměr prvního žalovaného znamená vyloučení žalobce z prezentace jeho služeb a nabídky na internetu v národní doméně pod označením kaufland, které veřejnost pro něho předpokládá, logicky očekává a se žalobcem i spojuje, neboť - a to je třeba souhlasit se soudem prvního stupně - veřejnost řetězec obchodů žalobce nespojuje s přesným zněním jeho obchodní firmy, ale s dominantním prvkem této firmy a se zněním ochranných známek, jež je oprávněn užívat, tj. s označením Kaufland. Rozhodné dále je, že první žalovaný, byť toto popírá, označení neregistroval v dobré víře, chybí mu jakýkoli právní důvod odůvodňující volbu uvedeného označení a i časový moment registrace po vstupu žalobce na trh ČR svědčí pro úmysl znemožnit žalobci pro sebe označení využít k provozování své obchodní činnosti na internetu. Konečně rozhodné dále je, že první žalovaný přes výzvu žalobce doménu na něho dobrovolně nepřevodil (např. za úhradu nákladů spojených s její registrací a udržováním), přestože žalobci svědčí právo k tomuto označení, založené dlouhodobým jeho užíváním, i formální právo firemní a známkové (i když to nikoli přímo), za stavu, kdy naproti tomu první žalovaný nemá žádný právní nárok či právem jinak uznaný právní zájem na tom, aby tuto doménu dále "v rezervě" pro sebe držel. Pasivní charakter užívání domény pod předmětným

označením, nijak nesouvisející a nepodporující podnikání prvního žalovaného, přitom dokládá faktickou její nepotřebnost (od data registrace domény až do zahájení řízení v této věci) pro prvního žalovaného - vyjma vyhrazení si označení domény. Jak bylo v řadě rozhodčích rozhodnutí orgánu WIPO (např. ve známém a často citovaném rozhodnutí Telstra Corporation Ltd. v. Nuclear Marshmallows, WIPO D2000-0003) konstatováno a platí i zde, dlouhodobá pasivita držitele registrace doménového jména může být jedním z příznaků spekulativní registrace doménového jména. Odvolací soud shrnuje, že zjištění v řízení učiněná ohledně časové návaznosti registrace domény na zahájení podnikání žalobce, dosavadní charakter užívání domény kaufland.cz, nedostatek jiného důvodu, pro který by oprávněně první žalovaný vyjma spekulace doménové jméno registroval, dobrovolné nepředání domény za odpovídající úplatu, to vše svědčí o zlém víře a úmyslu znemožnit žalobci označení pro žalobce příznačné užívat, a je třeba považovat zjednání odporující dobrým mravům soutěže.

Jestliže první žalovaný odmítl doménu žalobci převést, pak, jak shora uvedeno, jednal v rozporu s dobrými mravy soutěže, neboť tím odňal žalobci možnost prezentovat své podnikání pod doménou, na níž i veřejnost takovou prezentaci ohledně žalobce důvodně předpokládá. Je proto i nepochybné, že jednání prvního žalovaného je způsobilé žalobci přivodit újmu již ve snížení počtu návštěvníků jím provozovaných stránek, jež by je jinak navštívili. Na základě uvedeného, ve shodě se soudem prvního stupně, odvolací soud uzavřel, že jednání prvního žalovaného splnilo podmínky pro hodnocení určitého jednání jako jednání nekalé soutěže podle § 44 odst. 1 ObchZ. Aniž je to již podstatné, je zřejmé, že jednání prvního žalovaného lze podřadit pod zvláštní skutkovou podstatu nekalé soutěže podle § 46 ObchZ, neboť označení domény kaufland.cz je způsobilé vyvolat u zájemce o webové stránky žalobce mylnou domněnku o tom, že na stránkách takto označených nalezne informace žalobce se týkající, dále pak skutkovou podstatu § 48 ObchZ, neboť všeobecná známost označení Kaufland, jež žalobce u tuzemské veřejnosti prosadil, zahrnuje i toto označení v prostředí internetu. Doménu s tímto označením, dosud náležející prvnímu žalovanému, vyhledají (a tím mohou přinést prospěch prvnímu žalovanému) zájemci, resp. si je ve vyhledávači zadají, právě pro pověst podniku žalobce.

Právně tedy žalobce uplatnil na prvním žalovaném své nároky podle § 53 ObchZ na zdržení se závadného jednání, jež je jednáním nekalosoutěžním, a na odstranění vzniklého závadného stavu tam uvedeným způsobem, a pokud jim soud prvního stupně vyhověl, pak nepochybil a odvolací soud jeho rozhodnutí podle § 219 o.s.ř. jako věcně správné potvrdil. Tento závěr dopadá i na povinnost, ukládanou druhému žalovanému jen proto, že podle platných pravidel registrace doménových jmen, jež jsou součástí smlouvy uzavřené mezi prvním žalovaným a druhým žalovaným, je - jak plyne i z jeho postavení - oprávněn vlastní změnu v osobě držitele domény technicky provést a zajistit.

Jak plyne z uvedeného, odvolací soud potvrdil jako věcně správný rozsudek podle § 219 o.s.ř. v obou jeho výrocích ve věci samé (s úpravou znění druhého výroku vypuštěním nadbytečných formulací). Výrok o nákladech řízení však odvolací soud podle § 220 odst. 3 o.s.ř. změnil jednak pro nesprávnost propočtu náhrady nákladů žalobce ve vztahu k prvnímu žalovanému, jednak odvolací soud posoudil důvody odvolání druhého žalovaného jako důvody podle § 150 o.s.ř., pro něž není na místě náhradu nákladů žalobci ve vztahu k druhému žalovanému přiznat. Odvolací soud v tomto směru plně akceptoval argumentaci druhého žalovaného proti závěrům soudu prvního stupně, jež ostatně odpovídá i dosavadní judikatuře. Rozhodl proto tak, že v řízení zcela úspěšnému žalobci nepřiznal podle § 224 odst. 1, § 150 o.s.ř. ve vztahu k druhému žalovanému náhradu nákladů řízení, prvnímu žalovanému pak podle výsledku řízení (§ 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o.s.ř.) uložil uhradit žalobci náhradu dle §

137 o.s.ř. ve výši 16.023,75 Kč, sestávající z odměny advokáta za řízení o 2 nárocích (2x6.200,- Kč) podle vyhl. č. 484/2000 Sb., § 8 písm. b/, § 17 odst. 1, dále z náhrady za 3 úkony po 75,- Kč dle advokátního tarifu (vyhl. č. 177/1996 Sb., § 13 odst. 3), to vše se zvýšením o DPH, dále z náhrady soudního poplatku 1.000,- Kč.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle zcela shodných zásad, rovněž podle § 224 odst. 1, § 137, § 142 odst. 1 o.s.ř., § 150 o.s.ř., a v tomto řízení neúspěšnému prvnímu žalovanému byla uložena povinnost tyto náklady v částce 7.735,- Kč, sestávající z poloviny odměny 2x6.200,- Kč, jak odpovídá vyhl. č. 484/2000 Sb., § 8, § 17 odst. 1, § 18 odst. 1, a z paušální náhrady 300,- Kč dle advokátního tarifu (vyhl. č. 177/1996 Sb.) se zvýšením o DPH žalobci uhradit, ve vztahu žalobce a druhého žalovaného bylo rozhodnuto ze shodných důvodů, jak o nich výše, o nepřiznání náhrady těchto nákladů.

Při studiu rozhodnutí je třeba mít na zřeteli fakt, že rozhodnutí obsahuje nejen vlastní výrok soudu a jeho odůvodnění, ale i shrnutí tvrzení jednotlivých stran, přičemž některými tvrzeními se soud v rozhodnutí vůbec nemusel zabývat (např. při vydání předběžného opatření) a tato tvrzení tak představují pouze právní názor příslušné strany a nikoliv závěr soudu.

Rozhodnutí soudu nelze automaticky aplikovat na jiné případy (byť skutkově podobné) a sdružení CZ.NIC doporučuje konkrétní případ konzultovat s odborníky na doménová jména a právníky.